

BÖLÜM 8

MEME VE BÖLGESEL LENF DÜĞÜMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özden TANDOĞAN¹

Giriş

Kadınların ikincil cinsel özelliğini oluşturan meme/süt bezi, cinsellik ve anne olmanın simgesi olarak algılanmaktadır. Kadının yaşamında psikolojik, sosyolojik ve fiziksel etkileri ile önemli bir yeri vardır. Doğumdan puberteye kadar, gebelik sırasında, doğum ve menopoz sonrası gibi kadın için önemli hayati evrelerde psikolojik, sosyolojik etkilerle birlikte fiziksel değişikliklere uğramaktadır. Günümüzde kadınların sağlığını tehdit eden inflamatuvar, iyi ve kötü huylu karakteristik hastalıklar bu bölgede görülmektedir. Kadınlarda kanser türü açısından meme kanseri ilk sıradadır. Ayrıca meme kanseri insidansının %20, ölümlerin ise %14 arttığı belirtilmektedir. Ebe ve hemşirelerin kadın sağlığında büyük önemi olan memenin, yaşam boyunca değişimleri, hastalıkları ve kanseri hakkında gelişim ve değişimleri yakından izlenmesi, bu konuda kendini eğitmesi ve memenin bakımında profesyonel rollerini üstlenmesi önemli bir konudur.

Memenin Anatomisi

Meme (mamma)/süt bezi, ikinci ve altıncı kostaya, sternumun ön kenarından orta aksillere kadar uzanan bir alanı kapsayan bir çift organdır. Memeler, pectoralis major ve serratus anterior kaslar üzerine yerleşmiştir. Meme dokusunun ana kütlesi genellikle üst dış kadranda lokalize olup dört kadrandan oluşmaktadır

¹ Dr. Öğretim Üyesi, İstanbul Arel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, ozdentandogan@arel.edu.tr , ORCID ID: 0000-0001-7439-5816

Sonuç

Ülkemizde meme kanseri görülme sıklığının artması nedeniyle ebe ve hemşirelerine olan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. 'Meme bakım ebe ve hemşireleri'nin yetiştirilmesi için sertifika programlarının ve eğitim kriterlerinin geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Ebe ve hemşirelerin meme bakımı konusunda eğitilmesi zorunlu ve yaygın bir uygulama olmalıdır. Standart eğitimi geliştirmek için, gösterge niteliğindeki meme bakım eğitim içerikleri oluşturulmalı ve gelecekteki tüm ebe ve hemşire eğitimlerinde uygulanmalıdır.

KAYNAKÇA

1. Ellis, H, Mahadevan, V. Anatomy and physiology of the breast. Surgery (Oxford); 2013; 31(1): 11-14.
2. Gürdil-Yılmaz S, Altun-Uğraş G. Cerrahi Hemşireliğinde Temel Kavramlar ve Bakım. İstanbul: Akademisyen Yayınevi; 2021
3. Solmaz E. Kadın Meme Anatomisi. In: Dinç A (ed.) Sağlık & Bilim. Efe Akademi Yayınları; 2022.p. 43-56
4. Bazira PJ, Ellis H, Mahadevan V. Anatomy and physiology of the breast. Surgery (Oxford); 2022; 40(2): 79-83.
5. Godwin Y, Valassiadou K, Lewis S, et al. Investigation into the possible cause of subjective decreased sensory perception in the nipple-areola complex of women with macromastia. Plastic And Reconstructive Surgery, 2004; 113(6): 1598-1606.
6. Akyolcu N, Özbaş A. Üreme sisteminin cerrahi hastalıkları ve Bakımı. In: Akyolcu N, Kanan N, Aksoy G (ed.) Cerrahi hastalıkları hemşireliği II. 2 baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri, 2019. p.327-377.
7. National Breast Cancer. BRCA: The Breast Cancer Gene. (10/07/2023 tarihinde <https://www.nationalbreastcancer.org/genetic-testing-for-breast-cancer> adresinden ulaşılmıştır).
8. Köksal NG. Meme Kanserinde Tarama ve Erken Tanı. Doğu Karadeniz Sağlık Bilimleri Dergisi; 2022; 1(2), 50-56.
9. Geddes, DT. Ultrasound imaging of the lactating breast: methodology and application. International Breastfeeding Journal ; 2009; 4(1), 1-17. doi:<https://doi.org/10.1186/1746-4358-4-4>
10. Coşkuner Potur D, Kaniş M. Meme Bakımı ve Meme Sorunlarında Tamamlayıcı Bakım Uygulamaları. In: Güngör Satılmış İ, Sarı E, (ed.) Emzirme Destekleyici ve Tamamlayıcı Uygulamalar. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevleri; 2023.p. 74-91
11. Lohusada Meme İltihabı (23.08.2023 tarihinde <https://www.prptupbebek.com/lohusada-meme-iltihabi-mastit/> adresinden ulaşılmıştır).
12. Colin C, Delov AG, Peyron-Faure, N, et al. Breast abscesses in lactating women: evidences for ultrasound-guided percutaneous drainage to avoid surgery. Emerg Radiol ; 2009; 26: 507–514. doi:<https://doi.org/10.1007/s10140-019-01694-z>
13. Houssami N, Cheung MN, Dixon JM. Fibroadenoma of the breast. The Medical Journal of Australia; 2001; 174(4):185-188. doi: 10.5694/j.1326-5377.2001.tb143215.x.

14. Bernardi S, Londero AP, Bertozzi S. et al. Breast-feeding and benign breast disease. *Journal of Obstetrics and Gynaecology*; 2012; 32 (1) 58–61. doi: <https://doi.org/10.3109/01443615.2011.613496>
15. Meme Hastalıkları (23.08.2023 tarihinde <https://www.burhankarabag.com/meme-hastaliklari> Erřim Tarihi: 23.08.2023 adresinden ulaşılmıştır).
16. Richter-Ehrenstein C, Tombokan F, Fallenberg EM, et al. Intraductal papillomas of the breast: Diagnosis and management of 151 patients. *The Breast*; 2011; 20(6): 501–504. doi:<https://doi.org/10.1016/j.breast.2011.05.004>
17. Cinaz, P. Pubertal Jinekomasti. *Türk Pediatri Arřivi*; 2011 46(11):82-84.
18. Sharma GN, Dave R, Sanadya J, et al. Various types and management of breast cancer: an overview. *J Adv Pharm Technol Res*; 2010;1(2):109-26.
19. Akyolcu N, Özhanlı Y, Kandemir D. Meme kanserinde güncel gelişmeler. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*; 2019; 6(3): 583-594.
20. Giess CS, Frost EP, Birdwell RL. (2012, August). Difficulties and errors in diagnosis of breast neoplasms. In *Seminars in Ultrasound, CT and MRI*; 2012; 33(4) 288-299).
21. Understanding Breast Changes: A Health Guide for Women. NIH, National Cancer Institute, Website: Cancer Types, Breast Cancer.(23/08/2023 tarihinde <https://www.cancer.gov> adresinden ulaşıldı).